

URČENIE A ZAPRETIE OTCOVSTVA

(informatívna brožúra)

C E N T R U M
PRÁVNEJ POMOCI

URČENIE OTCOVSTVA

Otcovstvo k dieťaťu sa určuje za pomoci troch domnienok otcovstva uvedených v zákone o rodine.

Podľa prvej domnienky sa za otca považuje manžel matky dieťaťa a to aj vtedy, ak sa dieťa narodí do 300 dní po zániku manželstva. To neplatí, ak sa matka v tomto období znovu vydá. V tom prípade sa za otca považuje muž, ktorý je manželom matky v čase narodenia dieťaťa.

V prípade, že sa dieťa narodilo mimo manželstva, pre určenie otcovstva je potrebné **súhlasné vyhlásenie rodičov podľa druhej domnienky otcovstva** alebo určenie otcovstva na základe rozhodnutia súdu podľa tretej domnienky otcovstva.

Ak k súhlasnému vyhláseniu o otcovstve matkou a otcom dieťaťa nedôjde, môže sa uplatniť v poradí **tretia zákonná domnienka otcovstva**, podľa ktorej sa otcovstvo určuje na základe rozhodnutia súdu a za otca dieťaťa považuje muž, ktorý s matkou dieťaťa súložil v čase rozhodnom pre počatie dieťaťa, t. j. v čase, od ktorého neprešlo do narodenia dieťaťa menej ako 180 a viac ako 300 dní, pokiaľ jeho otcovstvo nevyklučujú závažné okolnosti.

Oprávnenými osobami na podanie návrhu na určenie otcovstva na súd sú:

- dieťa,
- jeho matka i muž, ktorý sa považuje za otca.

Návrh môžu ho podať dvaja spoločne (napr. matka a dieťa, dieťa a otec) alebo každý samostatne, avšak v tom prípade, keď návrh podá len jeden z nich, **vyklučuje** sa tým podanie návrhu druhým. Návrh sa podáva voči ostatným:

- ak podáva návrh matka sama, podáva ho proti otcovi a dieťaťu,
- ak návrh podáva dieťa, podáva ho proti matke a otcovi,
- ak návrh podáva otec, podáva ho voči matke a dieťaťu.

Maloleté dieťa, musí byť zastúpené tzv. kolíznym opatrovníkom, ktorého ustanoví súd.

Rozhodujúcu úlohu v konaní má dokazovanie znaleckým posudkom. Súd nariadi vypracovanie znaleckého posudku, a to najčastejšie z odboru genetiky prostredníctvom analýzy DNA. V súčasnosti je schopnosť vylúčiť alebo určiť otcovstvo mimoriadne vysoká a vierohodnosť dosahuje takmer 100 percent. Výdavky súvisiace s vypracovaním posudkov hradí súdu ten, kto v konaní prehrá. Na základe rozhodnutia súdu sa dieťaťu vydá nový rodný list. S právoplatným rozhodnutím súdu je potrebné ísť na príslušný matričný úrad.

S konaním o určenie otcovstva je spojené konanie o výchove a výžive mal. dieťaťa. Súd najmä rozhodne, komu dieťa zverí do výchovy a ako má druhý z rodičov prispievať na jeho výživu. Pri určení výživného súd prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa, ako aj na schopnosti a možnosti povinného rodiča.

ZAPRETIE OTCOVSTVA

ČASŤ A:

Manžel matky môže zaprieť na súde, že je otcom dieťaťa, ak je vylúčené, že je otcom dieťaťa. Zákon v aktuálnom znení neuvádza lehotu na podanie takéhoto návrhu zapísaným otcom. Žaloba v tomto prípade smeruje proti dieťaťu a jeho matke. Dieťa musí byť v takomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom. Ak ani matka ani dieťa nie je nažive, návrh nemožno podať a prípadné konanie súd zastaví.

Matka dieťaťa môže tiež zaprieť, že otcom dieťaťa je jej manžel. Môže tak urobiť v trojročnej lehote od narodenia dieťaťa. Informácie uvedené vyššie sa vzťahujú aj na zapretie otcovstva matkou.

Ak súd žalobe o zapretie otcovstva vyhovie, teda ak zistí, že manžel matky nie je otcom dieťaťa, ktoré sa narodilo jeho manželke, od samého začiatku, t. j. od narodenia dieťaťa, nemá voči nemu rodičovské práva a povinnosti (napr. vyživovaciu povinnosť, avšak spotrebované – poskytnuté výživné sa nevracia). Údaj o zapísanom otcovi sa z matriky vymaže. K zápisu iného otca môže dôjsť na základe súhlasného vyhlásenia rodičov alebo na základe rozhodnutia súdu v samostatnom konaní o určení otcovstva.

ČASŤ B:

Zaprieť otcovstvo pred súdom je možné aj **v prípade, že otcovstvo k dieťaťu bolo určené** podľa druhej domnienky otcovstva, teda **súhlasným vyhlásením rodičov**. Návrh môže zapísaný otec dieťaťa podať **do troch rokov od súhlasného vyhlásenia**. Táto lehota sa neskončí do dovŕšenia troch rokov dieťaťa (uplatní sa v prípade, ak k súhlasnému vyhláseniu došlo pred narodením dieťaťa). V rovnakej lehote môže otcovstvo zaprieť i matka dieťaťa. Pritom platia rovnaké podmienky ako v prípade zapretia otcovstva manželom matky (pozri vyššie).

Ak bolo **otcovstvo k dieťaťu určené** podľa tretej domnienky otcovstva, teda **rozhodnutím súdu**, takto určené otcovstvo **nemôže zaprieť ani rodič ani dieťa**. Proti neprávoplatnému rozhodnutiu súdu o určení otcovstva môže účastník konania podať odvolanie. Voči právoplatnému rozhodnutiu súdu je v prípade splnenia zákonných podmienok možné podať mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie, návrh na obnovu konania).

ČASŤ C:

Návrh na zapretie otcovstva môže podať aj dieťa. Prvým štádiom procesu je **konanie o prípustnosti zapretia otcovstva**, ktoré začína na návrh dieťaťa v zmysle § 96 ods. 1 zákona o rodine. Posudzuje sa v ňom, či zapretie otcovstva je v záujme dieťaťa.

Osobou, ktorá je oprávnená podať takýto návrh je dieťa. Po podaní návrhu súd vydá uznesenie o zastúpení dieťaťa kolíznym opatrovníkom, ak je dieťa maloleté. **Dieťa nie je v týchto prípadoch viazané žiadnou lehotou, v ktorej by muselo podať návrh na súd.** Ak však nežije ani jeden zo zapísaných rodičov, návrh nemožno podať a prípadné konanie súd zastaví.

Upozornenie: Táto brožúra má výlučne informatívny charakter. Je všeobecnej povahy, a teda nemusí zohľadňovať osobitosti konkrétneho prípadu. Z tohto dôvodu Vám odporúčame vyhľadať ohľadom riešenia Vášho problému kvalifikovanú právnu pomoc.

Zdroj:
platné právne predpisy Slovenskej republiky :
zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine, zákon č. 161/2015 Civilný mimosporový
poriadok
internet : epi.sk

Kancelárie CPP:

CPP - Kancelária Bratislava Račianska 71 810 05 Bratislava 15	CPP - Kancelária Rimavská Sobota Čerenčianska 20 979 01 Rimavská Sobota
CPP - Kancelária Banská Bystrica Skuteckého 30 974 01 Banská Bystrica	CPP - Kancelária Svidník Sov. Hrdinov 102 089 01 Svidník
CPP - Kancelária Humenné Lipová 1 066 01 Humenné	CPP - Kancelária Trenčín Gen. M. R. Štefánika 20 911 01 Trenčín
CPP - Kancelária Košice Murgašova 3 040 41 Košice	CPP - Kancelária Trnava Pekárska 11 917 01 Trnava
CPP - Kancelária Liptovský Mikuláš Kollárova 2 031 01 Liptovský Mikuláš	CPP - Kancelária Tvrdošín Medvedzie 132 027 44 Tvrdošín
CPP - Kancelária Nitra Štefánikova trieda 26 949 03 Nitra 3	CPP - Kancelária Žilina P.O.Hviezdoslava 690/6 011 00 Žilina
CPP - Kancelária Prešov Masarykova 10 080 01 Prešov	CPP - Kancelária Žiar n/Hronom SNP 613/124 965 01 Žiar nad Hronom
CPP - Kancelária Komárno Župná ul. 14 945 01 Komárno	

CALL CENTRUM
0650 105 100

Konzultačné dni:

Pondelok: 8:00 – 15:00 h

Streda: 8:00 – 16:00 h

Informačná kancelária – úradné hodiny:

Pondelok: 8:00 – 15:00 h

Utorok: 8:00 – 15:00 h

Streda: 8:00 – 16:00 h

Štvrtok: 8:00 – 15:00 h

Piatok: nestránkový deň

www.centrumpravnejpomoci.sk

info@centrumpravnejpomoci.sk

Facebook: Centrum právnej pomoci